

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžo/15/2015
Identifikačné číslo spisu:	2013200220
Dátum vydania rozhodnutia:	20.05.2015
Meno a priezvisko:	CSc., JUDr. Eva Babiaková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:2013200220.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v právnej veci žalobcu: Ing. D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX, XXX XX E. M., zastúpeného advokátom JUDr. Vladimírom Fraňom, Haškova 18, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, proti žalovanému: Okresný úrad v Trnave, odbor výstavby a bytovej politiky, Kollárova 8, Trnava, za účasti: 1. W. E., nar. XX.XX.XXXX a 2. S. E., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom Y. XXX, XXX XX E. M., o návrhu na preskúmanie rozhodnutia Obvodného úradu Trnava, Odboru výstavby a bytovej politiky č. ObU-TT-OVBP2-2013/00128/Pa zo dňa 18. januára 2013, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/15/2013-64 zo dňa 30. septembra 2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/15/2013-64 zo dňa 30. septembra 2014, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trnave zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. ObU-TT-OVBP2-2013/00128/Pa zo dňa 18.01.2013, ako aj rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu, obce Veľké Orvište - stavebného úradu príslušného podľa § 117 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“), ktoré boli vydané v konaní podľa § 88a ods. 4 stavebného zákona v spojení s ust. § 10 vyhlášky č. 453/2000 Z. z. o dodatočnom povolení stavby „Zmena dokončenej stavby rodinného domu s.č. XXX“. Uvedené sa týka prístavby terasy, krytého vstupu, schodiska do suterénu ako aj úpravy strešnej krytiny rodinného domu nachádzajúceho sa na pozemkoch parc. č. 507/I, 507/3 a 507/4 v kat. území E. M.. Predmetnú prístavbu žalovaný v požadovanom rozsahu rozhodnutím č. ObU-TT-OVBP2-2013/00128/Pa zo dňa 18.01.2013 povolil za dodržania stanovených podmienok a zároveň potvrdil rozhodnutie obce Veľké Orvište č.j. 18/2012-Mi, Ma/R zo dňa 14.11.2012, pričom odvolanie žalobcu zamietol.

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že podľa názoru krajského súdu žalobca v žalobných dôvodoch iba všeobecnými formuláciami namietal voči postupu žalovaného, a to najmä nedostatočným zistením skutkového stavu a vydaním nezákonného rozhodnutia. Krajský súd považoval za dva bližšie konkretizované žalobné dôvody: tvrdenie žalobcu, že mu nebol umožnený vstup na nehnuteľnosť stavebníka pri ústnom konaní a miestnom zisťovaní ako aj tvrdenie žalobcu, že stavebníci sú údajne v príbuzenskom vzťahu so starostom obce.

K prvému dôvodu žaloby, podľa ktorého nebol žalobcovi umožnený vstup na nehnuteľnosť stavebníka pri ústnom konaní a miestnom zisťovaní, súd prvého stupňa konštatuje prítomnosť žalobcovho podpisu na prezenčnej listine z predmetného konania uskutočneného dňa 21.08.2012 a zároveň dodáva, že neumožnenie vstupu na pozemok stavebníka nemožno považovať za vadu, ktorá by mohla mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia, resp. spôsobenie stavu ukrátenia žalobcu na jeho právach.

Pri hodnotení námietky týkajúcej sa príbuzenského vzťahu stavebníkov k starostovi obce Veľké Orvište krajský súd poukázal na zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“). V zmysle jeho ustanovení možno podľa názoru krajského súdu vylúčiť predpokladu pracovníka z konania, pričom po podnete účastníka musí nadriadený pracovník rozhodnúť, či dotýčny pracovník bude vylúčený z ďalšieho konania alebo nie. Na záver uvádza, že správny poriadok upravuje len možné vylúčenie pracovníka správneho orgánu a nie vylúčenie štatutára (starostu obce), ktorý nie je pracovníkom, ale je správnym orgánom.

Na základe vyššie uvedených skutočností Krajský súd v Trnave žalobu žalobcu zamietol, pričom ju označil ako nedôvodnú.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca včas odvolanie, navrhujúc, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/15/2013-64 zo dňa 30.09.2014 zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. h/ zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), nakoľko krajský súd podľa názoru žalobcu nedôsledne preskúmal napadnuté rozhodnutie a konanie mu predchádzajúce, na základe čoho dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu, z ktorého potom vychádza aj predmetný rozsudok. V odvolaní, podobne ako v žalobe, žalobca opätovne opisoval priebeh správneho konania pred prvostupňovým aj druhostupňovým správnym orgánom, pričom dodal, že rozhodnutiami a postupom oboch správnych orgánov bol ukrátený na svojich právach. Žalobca tvrdil, že mu nebol umožnený prístup k nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom stavebného konania, čím mu bolo odopreté oboznámiť sa so skutočným stavom nehnuteľnosti, navrhovať ďalšie dôkazy a klásť otázky. V tejto súvislosti poukázal na záznam v zápisnici z ústneho konania a miestneho zisťovania zo dňa 21.08.2012, s tým že mu nebolo umožnené spomínanú zápisnicu podpísať. Namietal aj porušenie § 3 ods. 2, § 33 ods. 1 a 2 správneho poriadku, pretože ústne konanie a miestne zisťovanie skončilo bez záveru a nebolo mu ani oznámené pokračovanie v prerušenom správnom konaní. Žalobca vytýkal aj nezákonnosť postupu v súvislosti s legalizáciou okna na nosnom múre domu stavebníkov, ktorá mala byť tiež predmetom žiadosti a konania o dodatočnom povolení stavby, nie len ohlásením drobnej stavby. Osadením okna došlo podľa žalobcu k popraskaniu nosného múru a narušeniu statiky. V tomto smere namieta hodnovernosť posudku statika. Ďalej žalobca uvádza, že projektová dokumentácia zmien dokončenej stavby bola spracovaná až po ich realizácii a rozhodnutím stanovené podmienky pre dokončenie stavby nemohli byť splnené. V závere odvolania opätovne poukazuje na príbuzenský pomer medzi stavebníkmi a starostom obce Veľké Orvište, čo mohlo mať vplyv na priebeh konania a rozhodnutie.

Pribratí účastníci (stavebníci), ktorých pribral do konania krajský súd v zmysle § 250 ods. 1 O.s.p., uviedli v písomnom vyjadrení k odvolaniu zo dňa 12.12.2014, že predmetnú nehnuteľnosť obývajú od roku 2010, pričom bola dlhé roky predtým neobývaná a neudržiavaná. K žiadosti o dodatočné povolenie stavby doložili všetky potrebné doklady, kladné stanoviská dotknutých orgánov, statický posudok vypracovaný odborne spôsobilou osobou. Za účelom doplnenia týchto podkladov stavebný úrad prerušil konanie na 60 dní. Pre potreby miestneho zisťovania a ústneho konania umožnili vstup na svoj pozemok len pracovníkom stavebného úradu, nakoľko mali vedomosť o tom, že ostatným účastníkom konania nie

sú povinní vstup umožniť. Žalobca bol podľa ich slov prítomný pred hranicou ich pozemku, bolo mu umožnené vyjadriť sa k danej veci, podať písomné námietky a podpísať zápisnicu dokumentujúcu miestne zisťovanie a ústne konanie. V prípade stavby terasy sa podľa stavebníkov v konaní nepreukázal žiaden rozpor, predložená dokumentácia je v súlade s technickými požiadavkami na výstavbu a nedochádza k zásahu do súkromia žalobcu. V súvislosti s predmetným sporom poukazujú aj na časté slovné útoky zo strany žalobcu, ktoré sú podľa nich pôvodom terajších sporov. Ďalej uviedli aj to, že v minulosti mali so žalobcom dobré susedské vzťahy, žalobca im so svojim synom pomáhal pri rekonštrukcii ich strechy. Príbuzenský vzťah s niekdajším starostom obce Veľké Orvište, ani jeho manželkou, stavebníkom nie je známy. V závere dodávajú, že žalobca s osadením okna na nosnom múre súhlasil, čo potvrdil podpisom na žiadosti o ohlásení drobnej stavby, navyiac osadenie okna bolo realizované ešte pred podaním žiadosti o dodatočné povolenie stavby. Vzhľadom na uvedené sa stavebníci stotožňujú s rozhodnutím Krajského súdu v Trnave a žiadajú Najvyšší súd Slovenskej republiky, aby toto rozhodnutie potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 prvá veta a § 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, a preto rozsudok krajského súdu potvrdil.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb.

Úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (§ 247 a nasl. O.s.p.) je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, a to z pohľadu, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.). Pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie), preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia (§ 245 ods. 2 O.s.p.).

Predmetom preskúmavacieho konania je rozhodnutie žalovaného č. ObU-TT-OVBP2-2013/00128/Pa zo dňa 18.01.2013 a rozhodnutie Obce Veľké Orvište č.j. 18/2012-Mi, Ma/R zo dňa 14.11.2012 ako aj konania im predchádzajúce, v ktorých tieto správne orgány rozhodovali vo veci žiadosti stavebníkov (příbratí účastníci) o udelenie dodatočného povolenia stavby „Zmena dokončenej stavby rodinného domu s.č. XXX“.

Podľa § 88a ods. 4 stavebného zákona v rozhodnutí o dodatočnom povolení stavby stavebný úrad dodatočne povolí už vykonané stavebné práce a určí podmienky na dokončenie stavby, alebo nariadi úpravy už realizovanej stavby.

Podľa § 88a ods. 7 stavebného zákona na konanie o dodatočnom povolení stavby sa primerane vzťahujú ustanovenia §§ 58 až 66.

Podľa § 61 ods. 1 stavebného zákona stavebný úrad oznámi začatie stavebného konania dotknutým orgánom, všetkým známym účastníkom a nariadi ústne pojednávanie spojené s miestnym zisťovaním. Súčasne ich upozorní, že svoje námietky môžu uplatniť najneskôršie pri ústnom pojednávaní, inak že sa na ne neprihliadne. Na pripomienky a námietky, ktoré boli alebo mohli byť uplatnené v územnom konaní alebo pri prerokúvaní územného plánu zóny, sa neprihliada. Stavebný úrad oznámi začatie stavebného konania do 7 dní odo dňa, keď je žiadosť o stavebné povolenie úplná.

Podľa § 61 ods. 3 stavebného zákona stavebný úrad oznámi účastníkom začatie stavebného konania najmenej 7 pracovných dní pred konaním miestneho zisťovania, prípadne ústneho pojednávania. Ak stavebný úrad upustí od ústneho pojednávania, určí, do kedy môžu účastníci uplatniť námietky, a upozorní ich, že sa na neskoršie podané námietky neprihliadne.

Podľa § 9 ods. 1 správneho poriadku zamestnanec správneho orgánu je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosť o jeho nepredpojatosti.

Predmetné konanie je konaním, podľa piatej časti O.s.p. (správne súdnictvo), dôsledne ovládaným dispozičnou zásadou, z čoho vyplýva, že súd nemôže preskúmať správne rozhodnutie nad rámec žalobcom vymedzeným v žalobe. Ide o zásadu index ne eat petita partium (sudca nech nejde nad návrhy strán), ktorá vyplýva z ustanovenia § 249 ods. 2 O.s.p. a súd musí túto zásadu aplikovať vo všetkých veciach, v ktorých preskúma na základe podanej žaloby zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Vychádzajúc z obsahu spisového materiálu, najmä žaloby a rozhodnutí správnych orgánov obidvoch stupňov, má odvolací súd za preukázané, že podstatnými námietkami žaloby boli: príbuzenský vzťah stavebníkov k starostovi obce Veľké Orvište a neumožnenie vstupu na pozemok stavebníkov v rámci ústneho konania a miestneho zisťovania. Odvolací súd má za to, že prvostupňový súd sa so žalobnými námietkami vo svojom rozhodnutí dostatočne vysporiadal. Odvolací súd sa plne stotožňuje s dôvodmi prvostupňového rozsudku v celom rozsahu. Prvostupňový súd správne poukázal na to, že žalobca v žalobe (napokon aj v odvolaní) iba všeobecne namietal, že žalovaný pri svojom rozhodovaní riadne nezistil skutkový stav a na základe listinného a dôkazného materiálu vydal nezákonné rozhodnutie. Na doplnenie ďalej súd v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. uvádza:

Pokiaľ ide o žalobcovu námietku týkajúcu sa príbuzenského vzťahu stavebníkov a starostu obce Veľké Orvište. Súd uvádza, že starosta obce, ktorý je vecne príslušným správnym orgánom v stavebnom konaní nemôže byť vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, pretože nie je zamestnancom ani členom správneho orgánu a neexistuje iný správny orgán, ktorý by vo veci, ako aj o prípadnej námietke zaujatosti mohol rozhodnúť (pozri aj Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžo/43/2008 zo dňa 18.03.2009). Tento názor potvrdzuje aj právna doktrína zaoberajúca sa problematikou správneho práva, podľa ktorej, ak tvorí správny orgán jediná osoba, ktorá však nie je v pracovnom pomere k tomuto orgánu (prípád starostu obce), tak na tieto prípady sa ustanovenia o vylúčení zamestnanca správneho orgánu nevzťahujú (pozri Sobihard J. Správny poriadok. Komentár. 6. Vydanie. Bratislava: Iura Edition, 2013, ISBN 978-80-8078-600-7, s. 47).

Námietku žalobcu, že mu nebol umožnený vstup na pozemok stavebníkov počas ústneho konania a miestneho zisťovania, čím mu malo byť odopreté právo oboznámiť sa so skutočným stavom predmetnej nehnuteľnosti, Najvyšší súd Slovenskej republiky nepovažuje za relevantnú. Žalobcovi boli umožnené okrem prístupu na pozemok stavebníkov všetky práva, ktoré mu ako účastníkovi stavebného konania priznáva stavebný zákon. Žalobca počas celého priebehu stavebného konania v konaní aktívne vystupoval, a to najmä podával námietky, odvolanie, zúčastnil sa ústneho konania, kde mu bolo daná na podpis zápisnica. Stavebný úrad však nemá oprávnenie prikázať vlastníkom pozemku, aby strpeli prítomnosť žalobcu na ich pozemku. Z vyjadrení a podaných námietok žalobcu v priebehu stavebného konania je zrejmé, že žalobcovi bol dostatočne známy skutočný stav predmetnej stavby.

Čo sa týka ďalších námietok uvedených žalobcom v odvolaní proti rozhodnutiu prvostupňového súdu, odvolací súd udáva, že týmito námietkami nebolo možné sa zaoberať v súdnom odvolacom konaní,

nakoľko ich žalobca neuplatnil v samotnej žalobe o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu.

Odvolací súd nezistil žiadne také pochybenia zo strany správneho orgánu, ktoré by mohli mať vplyv na zákonnosť preskúmaného rozhodnutia a vzhľadom na uvedené napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p.

O náhrade trov odvolacieho súdneho konania rozhodol odvolací súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p. žalobca má právo na náhradu trov len v prípade úspechu v konaní a žalovanému náhrada trov neprináleží.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.